

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КИРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО»

**АТЕСТАЦІЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ
ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ОБЛАСТІ
У 2016/2017 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

Кропивницький
2017

УДК 371.1.07

А 92

Атестація та ліцензування закладів освіти області у 2016/2017 навчальному році / упоряд. А.О. Доненко, С.П. Самойлов, О.Г. Ткаченко; за заг. ред. О.В. Дорошенка. – Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2017. – 20 с.

Запропоновані матеріали містять аналіз роботи навчально-методичного відділу ліцензування та атестації закладів освіти Кіровоградської області з питань атестації та ліцензування закладів освіти області, ліцензування освітніх послуг, замовлення, обліку та організації видачі документів про освіту державного зразка за 2016/2017 навчальний рік.

Видання адресоване працівникам відділів та управлінь освіти райдержадміністрацій, міських рад, керівникам загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, закладів освіти I-II рівнів акредитації.

Відповідальна за випуск – Корецька Л.В.

ЗМІСТ

Атестація та ліцензування закладів освіти області у 2016-2017 навчальному році.....	4
Державна атестація загальноосвітньої підготовки професійно-технічних навчальних закладів, закладів освіти I-II рівня акредитації та закладів освіти обласного підпорядкування.....	4
Ліцензування освітніх послуг.....	15
Замовлення, облік та організація видачі документів про освіту державного зразка.....	17
Оформлення підтверджень на отримання документів про освіту фізичними особами.....	18

Атестація та ліцензування закладів освіти області у 2016-2017 навчальному році

У звітний період основними напрямками роботи навчально-методичного відділу ліцензування та атестації закладів освіти області були:

- атестація загальноосвітньої підготовки професійно-технічних навчальних закладів, закладів освіти I-II рівня акредитації та приватних загальноосвітніх навчальних закладів;
- надання консультації з ліцензування освітніх послуг професійно-технічним навчальним закладам, організаціям, підприємствам та установам;
- надання консультації з ліцензування освітніх послуг приватним загальноосвітнім навчальним закладам;
- вивчення й аналіз атестаційних матеріалів професійно-технічних навчальних закладів з робітничих професій;
- підтвердження замовлення, облік та організація видачі документів про освіту державного зразка;
- оформлення підтверджень на отримання документів про освіту фізичними особами.

Державна атестація загальноосвітньої підготовки професійно-технічних навчальних закладів, закладів освіти I-II рівня акредитації та приватних загальноосвітніх навчальних закладів

Відповідно до плану проведення атестаційної експертизи на 2016-2017 навчальний рік, затвердженого наказом директора департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 12.11.2015 року № 398 «Про затвердження плану проведення державної атестації закладів освіти області на 2016/2017 навчальний рік», за означений період проводилася державна атестація загальноосвітньої діяльності таких навчальних закладів: коледжу при Кіровоградському інституті Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», Кіровоградського коледжу Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань», Світловодського політехнічного коледжу Кіровоградського національного технічного університету, державного навчального закладу «Кіровоградський професійний ліцей імені Героя Радянського Союзу О.С. Єгорова», Компаніївського технікуму ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету та дошкільної й початкової освітньої діяльності приватного навчально-виховного об'єднання «Дошкільний навчальний заклад – спеціалізована школа I-II ступенів – ліцей «Школа Ор-Авнер».

Адміністрації зазначених вище навчальних закладів I-II рівнів акредитації здійснюють організаційно-управлінську та консультативно-методичну діяльність.

Рішення засідань, проведених педагогічними радами цих навчальних закладів, сприяли покращенню якості навчально-виховного процесу з питань

навчальної, методичної діяльності закладів. Виконання рішень знаходилось на контролі адміністрацій. Також у всіх атестованих навчальних закладах організовано роботу циклових або методичних комісій.

Навчальні плани закладів складені згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 17.06.2010 року № 587 «Про затвердження переліку предметів загальноосвітньої підготовки у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації, які здійснюють підготовку кадрів на основі базової загальної середньої освіти» й Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 27.08.2010 року № 834 «Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня». У робочих навчальних програмах відображається конкретний зміст навчальних дисциплін, послідовність та організаційно-методичні форми їх вивчення, обсяг часу на різні види навчальної роботи, засоби й форми поточного та підсумкового контролю.

Викладачі предметів загальноосвітнього циклу працюють за навчальними програмами, розробленими на основі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, з урахуванням особливостей підготовки молодших спеціалістів.

Так викладання загальноосвітніх предметів у Кіровоградському коледжі Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань», Світловодському політехнічному коледжі Кіровоградського національного технічного університету та Компаніївському технікумі ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету здійснюється відповідно до навчальних програм для вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти, а в державному навчальному закладі «Кіровоградський професійний ліцей імені Героя Радянського Союзу О.С. Єгорова» навчання здійснюється відповідно до навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів.

Разом з тим, у коледжі при Кіровоградському інституті Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», робочий навчальний план складений з порушенням наказу Міністерства освіти і науки України від 17.06.2010 року № 587 «Про затвердження переліку предметів загальноосвітньої підготовки у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації, які здійснюють підготовку кадрів на основі базової загальної середньої освіти». Так, на вивчення предметів загальноосвітнього циклу в закладі заплановано 1870 год., а наказом Міністерства освіти і науки України передбачено 1840 год.; на вивчення хімії в робочому навчальному плані відведено 102 год. замість 70 год. (рівень стандарту) або 140 год. (академічний рівень) (відповідно до вищезазначеного наказу); на вивчення зарубіжної літератури в закладі передбачено 102 год. замість 104 год., рекомендованих наказом Міністерства освіти і науки України.

Крім того, у цьому навчальному закладі викладання української мови здійснюється за програмою «Українська мова для загальноосвітніх навчальних

закладів. Рівень стандарт. Академічний рівень» (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 28 жовтня 2010 року № 1021), хоча в поточному навчальному році викладання предмета повинне здійснюватися за програмою «Українська мова. Навчальна програма для вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, які здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» / укладачі: Антонюк Т.М., Ковалевська Л.Б., Кабаненко А.М. – К., 2013 (лист державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України від 14 вересня 2016 року № 2.1./10-2172 «Про особливості викладання української мови і літератури у 2016/2017 навчальному році»).

Також слід зазначити, що всі навчальні заклади, крім Кіровоградського коледжу Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань», не забезпечені в достатній кількості підручниками з грифом Міністерства освіти і науки України, словниками, посібниками, довідковою літературою та фаховими періодичними виданнями.

У деяких навчальних закладах, що підлягали атестації, відсутні власні навчальні кабінети з певних предметів, тому вони їх орендують в інших навчальних закладах. Так Кіровоградський коледж Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань» орендує кабінети «Фізика», «Астрономія», «Хімія», «Біологія» і спортивний зал у загальноосвітній школі I-III ступенів № 29 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області; коледж при Кіровоградському інституті Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» орендує кабінети «Фізика», «Хімія» у комунальному закладі «Навчально-виховне об'єднання «Спеціалізований загальноосвітній навчальний заклад I ступеня «Гармонія» – гімназія імені Тараса Шевченка – центр позашкільного виховання «Контакт» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області», а спортивний зал – у державному навчальному закладі «Кіровоградський професійний ліцей імені Героя Радянського Союзу О.С. Єгорова»; приватне навчально-виховне об'єднання «Дошкільний навчальний заклад – спеціалізована школа I-II ступенів – ліцей «Школа Ор-Авнер» має договір оренди управління освіти Кіровоградської міської ради від 19.01.2012 року № 3 (дійсний до 18.12.2017 року) із загальноосвітньою школою I-III ступенів № 13 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області на кабінет «Інформатика», спортивний зал та майданчик.

Слід відзначити позитивний досвід роботи адміністрацій закладів щодо якісного кадрового забезпечення педагогічними працівниками, адже у всіх педагогічних працівників згаданих вище навчальних закладів є повна вища освіта, усі викладають предмети за фахом; питання організації проведення атестації педагогічних працівників ведеться відповідно до вимог Типового положення про атестацію, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 року № 930. Однак не всі заклади забезпечені основними працівниками. Так у коледжі при Кіровоградському інституті Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» із 12 педагогічних

працівників 6 – сумісники, а в Кіровоградському коледжі Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань» із 11 викладачів 5 працюють за сумісництвом.

Перевірка журналів обліку успішності студентів показала, що в коледжі при Кіровоградському інституті Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» та в Компаніївському технікумі ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету вони ведуться з порушенням Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11 (12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 року № 496. Разом із тим, у Кіровоградському коледжі Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань» та Світловодському політехнічному коледжі Кіровоградського національного технічного університету використовуються навчальні журнали, що суперечать наказу Міністерства освіти і науки України від 10.05.2011 року № 423 «Про затвердження єдиних зразків обов'язкової ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності» та ведуться з порушенням вищезазначеної інструкції.

У ході вивчення питання забезпечення якості загальної середньої освіти були проведені контрольні зрізи знань з предметів загальноосвітнього циклу (українська мова, математика, англійська мова, історія (фізика або інформатика), хімія (біологія)), здійснено порівняльний аналіз зовнішнього й внутрішнього моніторингу результатів навчальних досягнень учнів професійно-технічного навчального закладу та студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. Порівняльний аналіз результатів навчальних досягнень учнів (студентів) I та II курсів за контрольний зріз із результатами за I семестр із зазначених вище предметів показав, що вихованці закладів мають переважно достатній і середній рівень знань.

Вивчення питання організації роботи з обдарованими студентами дає підстави стверджувати, що в навчальних закладах робота проводиться на належному рівні, викладачі готують студентів до участі в обласних олімпіадах з предметів загальноосвітнього циклу серед студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

Так, у Світловодському політехнічному коледжі Кіровоградського національного технічного університету щороку організуються студентські олімпіади з предметів загальноосвітнього циклу й конкурси. Як результат, у 2014 році А. Шахмаєва посіла 1 місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з української мови, Д. Юрченко стала лауреатом обласного фестивалю-конкурсу «Її величність – література», О. Жаров – переможцем II етапу Всеукраїнської олімпіади з математики; 2 місце у II етапі Всеукраїнської олімпіади з математики здобули М. Вартік (у 2013 році) та Р. Царьков (у 2015 році). Н. Кузнецова представляла навчальний заклад на обласному етапі олімпіади з математики. Крім того, студенти коледжу щороку беруть участь в обласних олімпіадах з інформатики серед студентів вищих навчальних закладів I-II рівня

акредитації. Результатом є зайняте Ю. Ситник 1 місце у 2013 та 2014 роках і 2 місце Є. Ігнатюком у 2016 році.

Крім того, у 2013 році студентка Ю. Ситник посіла 4 місце на VII Всеукраїнській олімпіаді з інформатики та комп'ютерної техніки серед студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації.

У 2015 році студенти коледжу брали участь у студентській олімпіаді з програмування на базі Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського, у 2016 році потрапили до 1/8 фіналу студентської першості світу з програмування (єдиний коледж Кіровоградської області).

Також у закладі проводилися перші етапи конкурсу знавців рідної мови імені Петра Яцика та Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка. Ці заходи регламентувались наказами керівництва коледжу: від 12.12.2016 року № 289 «Про участь в обласній VII Всеукраїнській олімпіаді з української мови», від 28.11.2016 року № 275 «Про підсумки проведення II етапу VII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика у 2016/2017 н.р.», від 24.11.2016 року № 273 «Про проведення II етапу VII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика у 2016/2017 н.р.», від 16.11.2016 року № 263 «Про підсумки проведення I етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови і літератури у 2016/2017 н.р.», від 15.11.2016 року № 261 «Про проведення I етапу VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді ім. Тараса Шевченка у 2016/2017 н.р.», від 26.10.2016 року № 241-а «Про проведення I етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови і літератури у 2016/2017 н.р.».

У Кіровоградському коледжі Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань» щороку проводяться студентські олімпіади (розпорядження від 23.10.2014 року № 11, від 05.10.2015 року № 28 та від 04.10.2016 року № 27 «Про проведення студентської олімпіади з навчальних дисциплін і спеціальностей (історія України, іноземна мова, українська мова, математика) 2014/2015, 2015/2016 та 2016/2017 навчальних років відповідно». За результатами олімпіад, адміністрація проводить нагородження студентів грамотами та подяками для подальшого їх заохочення. Однак, така робота проводиться лише на рівні навчального закладу.

У цьому закладі також організовувалися перші етапи конкурсу знавців рідної мови імені Петра Яцика й Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. Дані заходи відбувались на підставі наказів: від 18.10.2016 року № 28 «Про проведення I етапу XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т. Шевченка», від 28.10.2016 року № 29-н «Про проведення XII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика», від 23.12.2016 року «Про підсумки проведення I етапу VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т. Шевченка та XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика».

Крім того, студенти коледжу беруть участь у різноманітних конкурсах. У 2014 році студентка групи Крк-9-12-Мс1Дз(3,0д) В. Бойченко здобула друге

місце в конкурсі на кращий логотип (у векторному форматі) «Електронного уряду» Хантимансійського краю. У 2014 році студентка групи Крк-9-13-Мс1Дз(4,0д) А. Ніколаєнко брала участь у конкурсі Міжнародного консорціуму художніх виставок і фестивалів ArtWeek у номінації «Графіка», а у 2015 році стала призером конкурсу «Свобода від насильства» (дизайн плакатів на тему: «Попередження насильства щодо жінок у форматі EPS»).

У державному навчальному закладі «Кіровоградський професійний ліцей імені Героя Радянського Союзу О.С. Єгорова» також приділяється значна увага роботі з обдарованими учнями. Відповідно до умов проведення I-III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, турнірів, конкурсів з навчальних предметів, затверджених наказом начальника управління освіти і науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації від 22.10.2012 року № 423, щорічно проводиться I етап олімпіади з біології. Цей захід проходив на підставі наказів: від 23.10.2014 року № 237 «Про організацію та проведення I-II етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, турнірів у 2014-2015 навчальному році», від 18.11.2014 року № 262 «Про підсумки проведення олімпіад з базових дисциплін», від 29.10.2015 року № 224 «Про організацію та проведення I-II етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів у 2015-2016 навчальному році», від 21.12.2015 року № 286 «Про підсумки проведення I етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад у 2015-2016 навчальному році», від 05.10.2016 року № 292 «Про організацію та проведення I етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів у 2016-2017 навчальному році», від 13.12.2016 року № 380 «Про підсумки участі у I етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад у 2016-2017 навчальному році».

У 2015-2016 навчальному році учні I і II курсів були залучені до Міжнародного предметного конкурсу – Міжнародної гри з природничих дисциплін «Геліантус – 2016».

Також у 2015 році, у рамках V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т.Г. Шевченка, учениця групи № 31 О. Рибаченко посіла 1 місце та здобула Президентську стипендію; у 2016 році – М. Славська (група № 11) зайняла III місце у VI Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Т.Г. Шевченка. У 2015 році учениця групи № 331 І. Пастушок посіла 3 місце в номінації «Літературна творчість» у I етапі Всеукраїнського літературного конкурсу «Розкрилля душі», а у 2016 році здобула перемогу в обласному етапі конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика. У конкурсному відборі творів, присвячених Тарасу Шевченку, учениця групи № 131 Є. Грицай у 2016 році посіла II місце в обласному етапі.

Усі ці заходи регламентувались наказами керівництва закладу: від 28.11.2014 року № 270 «Про підсумки проведення мовно-літературних конкурсів імені Петра Яцика та імені Тараса Шевченка у 2014/2015 н.р.», від 23.11.2015 року № 257 «Про проведення I етапу VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка у 2015/2016 н.р.», від 07.12.2015 року № 276 «Про підсумки проведення мовно-літературних конкурсів імені Петра Яцика та імені Тараса

Шевченка у 2015/2016 навчальному році», від 28.01.2016 року № 42 «Про підсумки III (обласного) етапу VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка», від 28.10.2016 року № 318 «Про проведення I етапу VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка у 2016/2017 навчальному році».

Крім того, адміністрація державного навчального закладу «Кіровоградський професійний ліцей імені Героя Радянського Союзу О.С. Єгорова» приділяє значну увагу проведенню олімпіад і турнірів з математики. Учні ліцею були залучені до участі у Всеукраїнській грі «Puzzle», Всеукраїнському конкурсі з англійської мови «Гринвіч». Так, О. Шевченко (II курс) посів 1 місце, А. Шевченко (III курс) зайняла 2 місце, С. Чепак (III курс) – 3 місце. Ведеться робота зі здібними учнями щодо підготовки їх до участі у Всеукраїнській олімпіаді з англійської мови.

У Компаніївському технікумі ветеринарної медицини теж проводиться робота з обдарованими студентами, однак лише з української мови. Так, студенти I курсу у 2016-2017 н.р. брали участь:

- у II етапі Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури (4 учасники). З них: М. Пухальська зайняла 2 місце, а М. Топор – 3 місце;

- у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (3 учасники). З них: С. Обушак – 2 місце, М. Пухальська – 3 місце;

- у II етапі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (3 учасники). З них: М. Топор – 2 місце, Д. Калмиков – 3 місце. Ці студенти брали участь у III етапі.

Усі заходи повинні проводитись згідно з наказами, проте за три останні роки був виданий всього один наказ від 12.12.2016 року № 056 «Про участь у III етапі XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика».

Також варто звернути увагу на те, що є заклади, зокрема коледж при Кіровоградському інституті Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», у якому взагалі не проводиться робота з обдарованими студентами, не проходять перші етапи Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т.Г. Шевченка та Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика. Позааудиторна робота проводилася лише з української мови у формі Шевченківських читань та заходу до дня української писемності й мови «Рідна мова чиста, як роса».

Під час проведення атестаційної експертизи вивчалося питання внутрішнього контролю за організацією навчально-виховного процесу. У ході експертизи було з'ясовано, що лише в державному навчальному закладі «Кіровоградський професійний ліцей імені Героя Радянського Союзу О.С. Єгорова» це питання перебуває під постійним контролем адміністрації. У ліцеї є «Перспективний план контролю стану викладання навчальних предметів та якості знань учнів на 2015-2020 роки», на підставі якого щороку

розробляється та реалізується план-графік внутрішнього контролю на поточний навчальний рік, що схвалюється педагогічною радою та затверджується наказом директора «Про організацію вивчення стану викладання окремих навчальних предметів та тематичні вивчення» (від 08.09.2014 року № 190, від 08.09.2015 року № 175, від 13.09.2016 року № 251). Цими наказами визначаються терміни вивчень, створюються експертні групи, затверджується план заходів з вивчення окремих питань. Перспективним планом контролю передбачено вивчення стану викладання предметів навчального плану не рідше одного разу на п'ять років, якому передують обов'язкове тематичне вивчення з визначеної проблеми. За останні три роки у закладі перевірявся стан викладання таких предметів загальноосвітнього циклу: українська мова та література, історія, художня культура, математика, біологія, фізика, інформатика, захист Вітчизни; тематичні вивчення з питань: стан впровадження інноваційних технологій у процесі вивчення мов та літератур, художньої культури (2014-2015 н.р.), англійської мови (2015-2016 н.р.); оцінювання досягнень учнів за всіма видами мовної діяльності на уроках англійської мови (2014-2015 н.р.), української мови (2015-2016 н.р.); формування навичок самостійної діяльності учнів на уроках математики (2014-2015 н.р.); виконання практичної частини програми на уроках фізики (2014-2015 н.р.); організації і здійснення тематичного обліку та оцінювання досягнень учнів на уроках хімії (2014-2015 н.р.); на уроках економіки (2015-2016 н.р.); виконання практичної частини програми на уроках хімії та біології (2015-2016 н.р.); формування навичок самостійної діяльності учнів на уроках географії (2015-2016 н.р.); системи роботи викладача щодо здійснення особистісно орієнтованого підходу до навчальної діяльності учнів на уроках інформатики та інформаційних технологій (2015-2016 н.р.).

У Кіровоградському коледжі Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань» є «Перспективний план вивчення стану викладання предметів загальноосвітнього циклу дисциплін на 2014-2019 навчальні роки». Однак у навчальному закладі не відстежується цілісна система контролю за станом викладання предметів загальноосвітньої підготовки шляхом організації комплексного вивчення кожного предмета, оскільки все зводиться до проведення контрольних робіт з окремих предметів та відвідування занять викладача-предметника, який атестується. На засіданнях педагогічної ради розглядалися питання стану викладання загальноосвітніх предметів (протокол від 07.04.2015 року № 4 «Про підсумки успішності студентів за результатами директорських контрольних робіт», протокол від 02.04.2016 року № 4 «Про підсумки контролю за станом викладання предметів загальноосвітнього циклу»), проте поверхово, не робилися конкретні висновки. Наказами було передбачено вивчення хімії, української мови та іноземної мови (накази від 04.09.2015 року № 22 та від 05.09.2016 року № 21 «Про вивчення стану викладання навчальних предметів»), проте на педагогічній раді ці питання були розглянуті негрунтовно, оскільки до уваги бралися тільки результати директорських контрольних робіт (протокол від 07.04.2015 року № 4 та протокол від 02.04.2016 року № 4).

У Світловодському політехнічному коледжі Кіровоградського національного технічного університету є «Перспективний план вивчення стану викладання навчальних предметів загальноосвітньої підготовки на 2014-2018 роки». Після перегляду цього документа було з'ясовано, що вивчення стану викладання загальноосвітніх дисциплін заплановано на 2014/2015 навчальний рік, але не вказано з яких предметів. Накази по закладу – відсутні, у протоколах засідання педагогічних і методичних рад питання не розкриті. Вивчення протоколів засідань циклової комісії природничо-математичних дисциплін дає підстави стверджувати, що стан викладання предметів даного напрямку не вивчався.

Зазначений вище план передбачає вивчення стану викладання предмета «Українська мова» шляхом проведення та аналізу директорських контрольних робіт, розгляду на педагогічній раді. Перегляд протоколів засідань педагогічної ради за три останні роки довів, що на засідання хоча й виносилося питання стану викладання філологічних дисциплін (протокол від 16.04.2014 року № 5), проте питання стану викладання української мови розглядалося поверхово, накази не видавалися.

Отже, у навчальному закладі також відсутня цілісна система контролю за станом викладання предметів загальноосвітньої підготовки та не приймаються конкретні управлінські рішення щодо стану викладання предметів.

У коледжі при Кіровоградському інституті Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» не налагоджена система контролю за станом викладання предметів загальноосвітньої підготовки, оскільки все зводиться до проведення контрольних робіт з окремих предметів, без подальшого розгляду цього питання педагогічною радою та прийняття відповідних управлінських рішень. За останні три роки у закладі нібито перевірявся стан викладання трьох предметів загальноосвітнього циклу (географія, фізична культура, екологія), проте ніякі накази не видавалися, дані питання не розглядалися на засіданнях педагогічних рад. Крім того, не піднімалися питання стану виконання рішень попередніх педагогічних рад, що свідчить про слабкий внутрішній контроль з боку адміністрації за діяльністю навчального закладу.

Під час атестації навчальних закладів вивчалось й питання організації соціально-психологічного супроводу навчально-виховного процесу. Було з'ясовано, що всі навчальні заклади, крім Світловодського політехнічного коледжу Кіровоградського національного технічного університету та Компаніївського технікуму ветеринарної медицини Білоцерківського державного аграрного університету, забезпечені практичними психологами і в них проводиться робота з цього напрямку.

У зазначених закладах оформлення та видача документів про освіту здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 року № 645 «Про документи про загальну середню та професійно-технічну освіту державного зразка і додатки до них», наказів Міністерства освіти і науки України від 10.12.2003 року № 811 «Про затвердження Положення про ІВС «ОСВІТА» та Порядку замовлення, видачі та обліку

документів про освіту державного зразка», від 05.03.2015 року № 243 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 10 грудня 2003 року № 811», від 20.12.2016 року №1573 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України» та від 18.07.2011 року № 806 «Про внесення змін до Порядку замовлення, видачі та обліку документів про освіту державного зразка, видачі та обліку їх карток».

Виховна робота в атестованих навчальних закладах здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», «Про охорону дитинства» та інших нормативних і законодавчих актів України. У річному плані роботи навчальних закладів передбачений розділ «Виховна робота», на основі якого розроблені плани виховної роботи навчальних закладів та окремі плани кураторів груп. Виховна робота реалізується в процесі урочної, позаурочної роботи й носить системний характер.

Отже, матеріально-технічна база закладів та перспективи їх розвитку в цілому забезпечують виконання навчальних планів і програм, дозволяють організовувати навчальний процес на належному рівні, тому зазначені навчальні заклади були визнані атестованими і за результатами атестації видані накази начальника управління освіти і науки, молоді та спорту Кіровоградської облдержадміністрації: від 01.03.2017 року № 131 «Про державну атестацію діяльності Кіровоградського коледжу Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань» за рівнем загальноосвітньої підготовки студентів», від 17.03.2017 року № 210 «Про державну атестацію діяльності Світловодського політехнічного коледжу Кіровоградського національного технічного університету», від 14.04.2017 року № 316 «Про державну атестацію діяльності державного навчального закладу «Кіровоградський професійний лицей імені Героя Радянського Союзу О.С. Єгорова» за рівнем загальноосвітньої підготовки учнів», від 14.06.2017 року № 508 «Про державну атестацію діяльності Компаніївського технікуму ветеринарної медицини Білоцерківського національного аграрного університету за рівнем загальноосвітньої підготовки студентів».

Атестаційна експертиза дошкільної та початкової освітньої діяльності приватного навчально-виховного об'єднання «Дошкільний навчальний заклад – спеціалізована школа I-II ступенів – лицей «Школа Ор-Авнер» показала, що навчання організовано відповідно до оновлених навчальних програм для початкової школи, рекомендованих Міністерством освіти і науки України. Навчальна програма виконується, учні 3 і 4 класів за результатами експертної контрольної роботи з англійської мови, літературного читання, математики, природознавства та української мови мають достатньо високий рівень навчальних досягнень.

У закладі організовано роботу з обдарованими учнями. Щорічно в школі проводиться олімпіада з математики та видаються відповідні накази: «Про організацію та проведення шкільних учнівських олімпіад у початкових класах» (наказ від 10.10.2015 року № 53), «Про підсумки проведення шкільних учнівських олімпіад початкових класів у 2015-2016 н.р.» (наказ від

29.10.2015 року № 54), «Про організацію та проведення шкільних учнівських олімпіад у початкових класах» (наказ від 05.10.2016 року № 76), «Про підсумки проведення шкільних учнівських олімпіад у початкових класах» (наказ від 31.10.2016 року № 83). Учнівські роботи аналізуються, визначаються типові помилки та розробляються коригуючі завдання. Школярі, які перемогли на шкільній олімпіаді, брали участь у міському етапі олімпіади з математики.

Також учні школи брали участь у Міжнародному математичному конкурсі «Кенгуру» (у 2015-2016 н.р. А. Говорун (4 кл.) і А. Нечеухін (3 кл.); у 2016-2017 н.р. 15 учнів школи стали учасниками цього конкурсу) та у Всеукраїнському українознавчому конкурсі «Соняшник» (українська мова та література). З 28 учнів школи брали участь 19, 18 з них отримали сертифікати учасника, а М. Хмара (4 кл.) – диплом переможця в початковій школі.

Але, разом із тим, слід зазначити, що навчально-матеріальна база – недостатня, із 8 комп'ютерів лише один у робочому стані й знаходиться в канцелярії.

Питання щодо підвищення кваліфікаційного рівня педагогічних працівників знаходиться поза увагою адміністрації навчального закладу. Також у школі існує проблема плинності педагогічних кадрів. Медичною сестрою не забезпечується контроль за проходженням працівниками попередніх і періодичних медоглядів.

Із питання «Створення безпечних умов для учасників навчально-виховного процесу» було вказано на значні порушення, тому, з метою удосконалення роботи з питань охорони праці у навчальному закладі, директору рекомендовано заборонити проведення навчально-виховного процесу до усунення виявлених недоліків.

У складі дошкільного відділення НВО «Школа Ор-Авнер» функціонує одна різновікова група. На час перевірки у закладі працював лише 1 вихователь – Жаленко Л.П., яка не має відповідної фахової освіти. Посади методиста з дошкільного виховання, музичного керівника та інструктора з фізичного виховання дошкільного навчального закладу – вакантні.

Стан приміщень не відповідає вимогам санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я від 24 березня 2016 року № 234.

Повітряно-тепловий режим у період перевірки не відповідав вимогам розділу VI Регламенту.

Ігрове середовище потребує поповнення та оновлення атрибутів для сюжетно-рольових ігор, іграшками, зразками з малювання та аплікаціями, сенсорними іграми для дітей 2-х років та комплектами роздаткового матеріалу, відповідно до вікових особливостей і кількості вихованців.

Прогулянковий майданчик не має ігрового критого павільйону, пісочниця не обладнана пристроєм для закривання її на ніч. Крім того, протягом 2016-2017 років засновником не були організовані лабораторні дослідження піску на наявність яєць гельмінтів.

Навчально-виховний процес у дошкільній групі здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України, проте

розклад занять різновікової групи не відповідає вимогам гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2015 року № 446. У планах не простежується диференційований підхід до дітей різного віку, завдання визначаються лише для вихованців старшого дошкільного віку.

Тож даний навчальний заклад за результатами атестації було визнано неатестованим (наказ начальника управління освіти, науки, молоді та спорту облдержадміністрації від 31 травня 2017 року № 455).

Ліцензування освітніх послуг

Навчально-методичний відділ ліцензування та атестації закладів освіти області комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» надає консультації з підготовки ліцензійних матеріалів у сфері професійно-технічної освіти, вивчає й готує атестаційні матеріали професійно-технічних навчальних закладів, установ та організацій з робітничих професій на розгляд регіональної експертної ради та Акредитаційної комісії України.

У I півріччі 2017 року не надходили документи на отримання ліцензії на освітню діяльність у сфері дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти. Проте, до Кіровоградської обласної державної адміністрації була подана заява в.о. президента Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань» Глушка В.А. про анулювання ліцензії для Олександрійського коледжу Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань». Відповідно до розпорядження голови Кіровоградської обласної державної адміністрації від 21 квітня 2017 року № 194-р «Про анулювання ліцензії на надання освітніх послуг для Олександрійського коледжу Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань» було анульовано ліцензію з надання освітніх послуг за рівнем повної загальної середньої освіти (серія АА № 399647), видану департаментом освіти і науки обласної державної адміністрації 03 червня 2015 року Приватному вищому навчальному закладу «Університет сучасних знань» для Олександрійського коледжу Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань».

У 2016-2017 н.р. відбулося три засідання регіональної експертної ради з атестації закладів освіти області.

На першому засіданні, що відбулося 10 листопада 2016 року (протокол № 2), було вирішено визнати атестованими професійно-технічні навчальні заклади з робітничих професій та надати свідоцтва про атестацію строком на десять років таким закладам:

- державному навчальному закладу «Кіровоградський професійний ліцей сфери послуг» («Кухар», «Продавець продовольчих товарів», «Перукар (перукар-модельєр)», «Перукар (перукар-модельєр). Візажист. Візажист-стиліст», «Перукар (перукар-модельєр). Манікюрник», «Перукар (перукар-

модельєр). Педикюрник», «Продавець продовольчих товарів. Контролер-касир»);

- Петрівському навчальному центру № 49 («Столяр будівельний», «Електрозварник ручного зварювання», «Слюсар з ремонту автомобілів», «Електромонтер з обслуговування електроустановок», «Кравець», «Токар»);

- державному навчальному закладу «Кіровоградське вище професійне училище 4» («Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування»);

- державному навчальному закладу «Кіровоградський професійний ліцей імені Героя Радянського Союзу О.С. Єгорова» («Монтажник гіпсокартонних конструкцій. Маляр»);

- державному навчальному закладу «Професійно-технічне училище № 8 м. Кіровоград» («Монтажник санітарно-технічних систем і устаткування. Електрозварник ручного зварювання»);

- Аварійно-рятувальному загону спеціального призначення Управління державної служби України з надзвичайних ситуацій у Кіровоградській області («Машиніст насосних установок пожежно-рятувального транспортного засобу», «Пожежний-рятувальник», «Рятувальник», «Радіотелефоніст», «Оператор комп'ютерного набору», «Оператор котельні», «Машиніст (кочегар) котельні»).

На другому засіданні (06 квітня 2017 року (протокол № 4)) розглядалися питання атестації трьох професійно-технічних навчальних закладів державної форми власності.

Було вирішено пропонувати Акредитаційній комісії України атестувати навчальні заклади:

1) Петрівський навчальний центр № 49 з професії «Штукатур»;

2) державний навчальний заклад «Вище професійне училище № 9 м. Кіровоград» з професій: «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення», «Оператор телекомунікаційних послуг. Касир (в банку)»;

3) державний навчальний заклад Кіровоградський професійний ліцей імені героя Радянського Союзу О.С. Єгорова з професій: «Кухар», «Кухар. Кондитер», «Монтажник гіпсокартонних конструкцій. Столяр будівельний».

Третє засідання відбулося 17 травня 2017 року (протокол № 5), на ньому було вирішено пропонувати Акредитаційній комісії України атестувати:

1) професійно-технічне училище № 30 с. Торговиця з професій: «Кухар», «Кухар. Кондитер»;

2) професійно-технічне училище № 11 м. Ульяновки Кіровоградської області з професії «Кухар. Кондитер»;

3) державний навчальний заклад Кіровоградський професійний ліцей імені героя Радянського Союзу О.С. Єгорова з професій: «Кухар», «Кухар. Кондитер», «Монтажник гіпсокартонних конструкцій. Столяр будівельний».

Атестаційні матеріали були направлені до Акредитаційної комісії України, на засіданнях якої прийнято рішення видати професійно-технічним навчальним закладам Кіровоградської області свідоцтва про атестацію терміном на 10 років.

Замовлення, облік та організація видачі документів про освіту державного зразка

Навчальні заклади області через органи управління освітою районних державних адміністрацій, міських рад подавали до навчально-методичного відділу ліцензування та атестації закладів освіти області документи, що підтверджують право на організацію замовлень з виготовлення документів про освіту державного зразка. Після опрацювання документи були передані до відділу ведення реєстру ДП «Інфоресурс».

Навчально-методичний відділ ліцензування та атестації закладів освіти у своїй роботі керується наказом Міністерства освіти і науки України від 13.08.2007 року № 737 «Про викладення у новій редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10.12.2003 року № 811 «Про Затвердження Положення про ІВС «Освіта» та Порядком замовлення, видачі та обліку документів про освіту державного зразка», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01.10.2007 року за № 1129/14396.

До Державного підприємства «Інфоресурс» Міністерства освіти і науки України було подано підтвердження замовлень на виготовлення документів про освіту державного зразка, отримано й організовано видачу таких документів випускникам професійно-технічних та загальноосвітніх навчальних закладів області:

- атестатів про повну загальну середню освіту – 6705, з них: із золотою медаллю – 104, зі срібною медаллю – 84;
- свідоцтв про базову загальну середню освіту – 8402, з них з відзнакою - 430;
- свідоцтв про базову загальну середню освіту за спеціальною програмою (для випускників з порушеннями розумового розвитку, які отримали базову загальну середню освіту за спеціальною програмою) – 100;
- довідок про закінчення повного курсу навчання за спеціальною програмою (для випускників з помірною розумовою відсталістю) – 12;
- дипломів кваліфікованого робітника – 2456;
- свідоцтв про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації – 715;
- дипломів молодшого спеціаліста – 50;
- додатків до дипломів молодшого спеціаліста – 50;
- додатків до атестатів про повну загальну середню освіту – 6305;
- додатків до свідоцтв про базову загальну середню освіту – 8443;
- додатків до свідоцтв про базову загальну середню освіту за спеціальною програмою (для випускників з порушеннями розумового розвитку) – 115;
- додатків до дипломів кваліфікованого робітника – 2377;
- додатків до свідоцтв про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації – 884.

За звітний період до відділу надійшло 108 підтверджень замовлень на виправлення документів про освіту для загальноосвітніх навчальних закладів. Основні причини виправлень – помилки в прізвищі, імені, по батькові

випускників та неточності у відзнаках, що пов'язані з несвоєчасним внесенням змін у базу даних.

Навчально-методичним відділом було замовлено та організовано видачу 632 учнівських квитків для учнів семи професійно-технічних навчальних закладів області.

Для підтвердження замовлень на виготовлення дублікатів карток документів про освіту ведеться робота з перевірки отриманих замовлень від органів управління освітою районних державних адміністрацій, міських рад. Так, за звітний період отримано 155 документів для випускників загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів області минулих років.

Оформлення підтверджень на отримання документів про освіту фізичними особами

Відповідно до поданих запитів від департаменту наукової діяльності та ліцензування Міністерства освіти і науки України, навчально-методичним відділом ліцензування та атестації закладів освіти області було направлено 25 підтверджень на отримання документів про освіту фізичними особами (апостилів), які навчалися у загальноосвітніх навчальних закладах Кіровоградської області (спільний наказ Міністерства закордонних справ України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства юстиції України від 05.12.2003 року № 237/803/151/5 «Про затвердження правил проставлення апостиля на офіційних документах, призначених для використання на території інших держав»). Проте запити Міністерства освіти і науки України від 13.03.2017 року, від 21.11.2016 року, від 03.10.2016 року щодо отримання атестата про повну загальну середню освіту не було підтверджено, у зв'язку з відсутністю в архіві книг видачі атестатів про повну загальну середню освіту навчальних закладів за 1979 рік (лист управління освіти Кіровоградської міської ради від 24.03.2017 року № 1003/2-01-09 «Про надання інформації»), за 1975 рік (лист управління освіти Кіровоградської міської ради від 30.11.2016 року № 4745/2-01-09 «Про надання інформації») та за 1974 рік (лист управління освіти Кіровоградської міської ради від 20.10.2016 року № 4661/2-01-09 «Про надання інформації»).

ДЛЯ ПОТАТОК

АТЕСТАЦІЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ОБЛАСТІ У 2016/2017 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

Підписано до друку 23.06.2017 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура «Таймс»
Друк – принтер. Тираж 50
Зам. № 268

КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», вул. Велика Перспективна, 39/63,
Кропивницький, 25006
Віддруковано в лабораторії інформаційно-методичного забезпечення освітнього
процесу КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», вул. Велика
Перспективна, 39/63, Кропивницький, 25006